

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Dilvuntur aliæ objectiones contra secundam conclusionem fieri solitæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](#)

quo pacto homo se habet ad actiones donorum, A cùm potentia animæ, ut per dona elevata, habeant sufficientem proportionem cum illis. Solutio est D. Thomæ h̄c art. 3, ubi secundo loco sibi idem argumentum objicit, & respondet, quod ratio illa procedit ex instrumento, cuius non est agere, sed solum agi: ita autem instrumentum non est homo, sed sic agitur à Spiritu sancto, quod etiam agit, in quantum est liberi arbitrii, unde indigeret habitu.

Ad ultimam respondeo, hoc axioma: *utimur habitibus quando volumus*: intelligi de habitibus subditis rationi, & communib⁹ regulis; non verò de illis qui non subduntur rationi, nec regulis ordinariis, sed extraordinariis utuntur, B e cuiusmodi sunt dona Spiritus sancti: unde ut homo illis utatur, indigeret speciali motione illius; sicut ad actus indeliberatos, qualis est prima intentio finis, debet specialiter moveri à Deo, absque prævio consilio & deliberatione rationis, ut docet Aristoteles lib. 7, moralium Eudimiorum cap. 18. & D. Thomas supra qu. 9. art. 4.

S. III.

Diluuntur aliae objectiones contra secundam conclusionem fieri solite.

13. **O**BJICES primò contra secundam conclusionem: Idem præstant virtutes theologicæ, & morales infusa, quod dona: Ergo non distinguntur realiter inter se. Consequentia patet, Antecedens verò probatur. Dona per nos habent disponere animam ad recipiendam motionem Spiritus sancti: Sed hoc idem præstant virtutes theologicæ, & morales infusa; cùm enim homo non possit actus illarum virtutum elicere, nisi Spiritus sancto moveat, inspirante, & illuminante, eo ipso quod illæ disponunt & compleant potentias animæ ad actus supernaturales elicendos, etiam illas disponunt ad recipiendam motionem, inspirationem, & illuminatiōnem Spiritus sancti: Ergo &c.

14. Respondeo negando Antecedens, ad cuius D probationem dicendum, quod licet virtutes theologicæ, & morales infusa, disponant animam ad recipiendam motionem Spiritus sancti, diversimodè tamen à donis, nam dona illam disponunt ad motionem Dei specialem, quā homo à Deo movetur, non medio consilio & deliberatione, sed divino instinctu; virtutes verò theologicæ, & morales infusa, illam disponunt ad recipiendam motionem Spiritus sancti communem & ordinariam intra ipsum ordinem supernaturalem, per quam scilicet homo natus est moveri supposito consilio & deliberatione rationis. Unde D. Thomas h̄c art. 1. ad 4. *Sapientia dicitur intellectus virtus, secundum quod procedit ex judicio rationis; dicitur autem donum, secundum quod operatur ex instinctu divino.*

15. Objecies secundò: Virtutes infusa, & dona versantur circa eandem materiam, v. g. fortitudo ut est donum, & ut est virtus; similiter fides & intellectus respiciunt eadem objecta: Ergo non distinguntur inter se realiter.

Respondeo virtutes infusa, & dona respicere quidem eandem materiam, sed modo valde diverso; nam dona eam attingunt sub motivo longe altiori, nempe ut subest mensura excedenti modum rationis.

Instabis: Ad attingendum aliud sub motivo altiori non requiritur nova virtus, sed sufficit quod eadem fiat intensior, minimè verò quod distinguitur specie ab ea qua potest tantum attingere illud sub motivo inferiori & minus arduo: Ergo illa ratio non convincit dona distingui realiter à virtutibus infusis, sed ad summum accidentaliter, sicut virtus intensa distinguitur à remissa.

Respondeo distingendo Antecedens: Ad attingendum aliud sub motivo altiori, non requiritur nova virtus &c. quando motivum altius & minus arduum sunt intra eandem rationis mensuram dirigentem, concedo Antecedens: secūs, nego Antecedens. Motivum autem, sub quo attingitur objectum per dona Spiritus sancti, est extra lineam, mensuræ motivi, sub quo attingitur per virtutes infusas: quia ista respiciunt objectum, ut modo humano (intra ordinem tamen supernaturalem) attingibile; dona verò respiciunt illud ut attingibile supra omnem modum humanum.

Dices: Etiam in virtutibus theologicis interdum contingit aliquem operari præter communem & ordinarium modum, ut cùm aliquis ex charitate animam suam tradit pro amicis; vel tam perfectam habet fidem, ut ea sufficiat ad montes transferendos, & miracula patranda:

Ergo non solum dona, sed etiam virtutes supernaturales & infusa, respiciunt suum objectum, ut supra omnem modum humanum attingibile.

Respondeo quod quando virtutes theologicæ actus aliquos heroicis & extraordinarios elicunt, adjuvantur à donis Spiritus sancti, quia sola ratio cum virtutibus illis non sufficit ad tales actus elicendos. Unde cuilibet virtutis theologicæ aliquod donum correspontet; Fidei enim correspondent Intellectus & Scientia, ut docet S. Thomas 2. 2. qu. 8. & 9. Spei donum timoris, ut docet qu. 19. & Charitati donum Sapientia, ut assertit qu. 45.

S. IV.

Corollaria notata digna.

EX dictis inferes primò, dona in communis sic posse definiri, seu describi: Dona sunt bona qualitates mentis à Deo infusa, quibus nullus male utitur, & quibus recte vivit, restringit operationes quae est supra omnes regulas prudentia, tam acquisitæ, quam infusa, ex peculiari instinctu & inspiratione Dei. Vel aliter: Dona sunt dispositiones ad optimum, excedens regulas ordinarias cuiuscumque prudentiae.

Inferes secundò, dona Spiritus sancti esse homini necessaria ad salutem. Ut enim discurret S. Thomas h̄c art. 2, quod imperfetè habet naturam aliquam, vel formam, aut virtutem, non potest per se operari, nisi ab altero moveatur; sicut luna, in qua est imperfetè natura lucis, non illuminat, nisi illuminata à Sole: Sed virtutes theologicæ, & morales infusa, imperfetè informant animam rationalem: Ergo per illas non ita perficitur homo in ordine ad ultimum finem, quin semper indiget moveri quadam superiori instinctu Spiritus sancti, subindeque donis illius, quæ animam ad motionem illam disponant.

Inferes tertio, dona Spiritus sancti non posse